

**Viyentiyan Büyükelçiliğimizce Laos Phongsavanh Group Şirketi Yetkilileri ile
Gerçekleştirilen Görüşme İlişkin Tutanak**

1. Laos ekonomisine yön veren ve ülke yönetiminde söz sahibi olan büyük aile şirketlerinden Phongsavanh Group'un Genel Merkezinde 30 Ekim 2025 tarihinde Phongsavanh Group Başkan Yardımcısı Phaiboun Phongsavanh ile bir görüşme gerçekleştirilmiştir. Görüşmede, Phongsavanh Group Yönetim Kurulu Başkan Yardımcısı Bounchan Sinthavong (eski Bayındırlık ve Ulaştırma Bakanı), Yönetim Kurulu Başkan Yardımcısı Sonephet Inthavong, Yönetim Kurulu Başkan Yardımcısı ve CEO Sengdao Boupakonekham, Phongsavanh Insurance Müdürü Raymond Lim hazır bulunmuştur.

2. Phongsavanh Group Başkan Yardımcısı Phaiboun Phongsavanh'a, ülkemizin Laos'un sosyo-ekonomik kalkınmasına destek verdiği, tarım, sağlık, eğitim, kapasite inşası gibi alanlarda birçok kalkınma projesi hayata geçirdiğimiz, ülkemizin müteahhitlik ve altyapı, sağlık, tarım, enerji, savunma, dijitalleşme gibi alanlarda ileri düzeyde kapasiteye sahip olduğu, Türk ve Lao şirketleri arasında ortaklıkların kurulmasını arzu ettiğimiz, bu amaçla iki ülkenin özel sektörünü teşvik ettiğimiz, Türk şirketlerinin özellikle müteahhitlik ve altyapı alanında dünya sıralamasında önlere yer aldığı, İçtaş firmasının Ho Chi Minh Havalimanı projesini hayata geçirdiği, Limak Holding'in ise Luang Prabang Havalimanı projesinde ilk dört firma arasında yer aldığı, Türk şirketlerinin bölgeye ilgisinin arttığı ve yerel ortaklarla çalışmayı arzuladığı, Phongsavanh Group'un faaliyet alanlarının her birinde Türk firmaları ile işbirliği geliştirilebileceği, önümüzdeki dönemde Karma Ekonomik Komisyon toplantısının düzenlenmesi durumunda Türk-Lao İş Forumu'nun tertiplenebileceği, Phongsavanh Group'un Lao tarafında Forum'a öncülük etmesinin yararlı olacağı, Forum sırasında şirketler arasında somut işbirlikleri geliştirilebileceği Büyükelçi Oya Yazar tarafından dile getirilmiştir.

3. Phongsavanh Group Başkan Yardımcısı Phaiboun Phongsavanh, ülkemizden şirketlerle işbirliği geliştirmeyi arzu ettiklerini, Büyükelçiliğimizin Türk ve Lao şirketleri arasında köprü görevi görmesinden memnuniyet duyduklarını, bir aile şirketi olan Phongsavanh Group'un Başkanının (eski Laos Savunma Bakanlarından) babaları olduğunu, dört kardeşin farklı sektörlerde grup şirketlerine yöneticilik yaptığını, Phongsavanh Group'un (Yönetim Kurulu üyelerinin birçoğu eski Bakan Yardımcılarıdır) misyonunun Laos hükümetine ülkenin sosyoekonomik kalkınması için destek vermek olduğunu, hükümetin çeşitli alanlarda Phongsavanh Group'tan destek talep ettiğini, Laos'un kuruluşundan bir yıl sonra kurulan Phongsavanh Group'un çalışmalarını ülkenin öncelikli ihtiyaçlarına göre şekillendirdiğini, ilk olarak 1977 yılında ithalat ve ihracat üzerine çalışmaya başladıklarını, halihazırda tüketim malzemeleri ithalatı ve dağıtımını, perakende mağazacılık, akaryakıt ithalatı ve benzin istasyonları işletmeciliği, inşaat, bankacılık, sigortacılık, sağlık, tarım, enerji, dijitalleşme, ulaşım gibi birçok alanda hizmet verdiklerini;

- Pacific Trust Link Holding (PTLH) (ilgi a) ile ortaklıklarının bulunduğunu, ablası Savanthong Phongsavanh'ın PTLH Yönetim Kurulu Başkanı Chanthone Sitthixay ile evli olduğunu, Phongsavanh Group'un PTLH'nin hissedarı, PTLH'nin de Phongsavanh Group'un hissedarı olduğunu, iki grup şirketi arasında sektörel bir dağılım bulunduğunu;

- PTLH aracılığıyla yaklaşık 7.2 milyar ABD Doları bütçeli Laos Vietnam Demiryolu Projesini (LVDP) hayata geçireceklerini (ilgi b-c), LVDP'ye ilişkin Güney Koreli bir şirket ile temasta olduklarını; Phongsavanh Group'un ise ülkenin kuzeyini kapsayan 450 kmlik Viyentiyan-Huaphan-Hanoi Otoyolu (VHHO) projesini yürüttüğünü, bunun büyük ve stratejik bir proje

olduğunu, halihazırda Laos hükümeti ile projeye ilişkin mutabakat zaptı imzalandığını, bu çerçevede iki yıl içinde projenin fizibilite çalışmasının yapılacağını, fizibilite çalışması akabinde sözkonusu güzergahta otoyol mu demiryolu mu veya her ikisinin birden mi inşa edilmesinin daha avantajlı olacağına karar verileceğini, inşaat çalışmalarına 2028-2029 yılları içinde başlanacağını, fizibilite çalışmasını yürütmek için halihazırda Vietnam ve Çin şirketleri ile temasta olduklarını, her iki proje için (LVDP ve VHHO) de Türk şirketleri ile işbirliği geliştirmeyi arzu ettiklerini;

-Viyentiyen Lojistik Parkı ve Thanaleng Kuru Yük Limanı işletmeciliğini PTLH ile ortaklaşa yürüttüklerini, Phongsavanh Group'un ülkedeki dört havalimanının işletmeciliğini yürüttüğünü;

- Laos'ta toplumun büyük kısmının tarım sektöründe çalıştığını, ülkenin öncelikli gündemlerinden olan tarımsal üretimi artırma alanında çalışmalarının bulunduğunu, bu kapsamda hükümetle ortak programlar geliştirdiklerini, İsrail ile pirinç hasatının arttırılması için çalıştıklarını ancak Filistin'de yaşananlardan dolayı işbirliğini sona erdirdiklerini, akıllı tarım uygulamalarının yaygınlaştırılması ve ticarileştirilmesi için ortak arayışında olduklarını, bu konuyla ilgilenecek Türk firmalarıyla görüşmekten memnuniyet duyacaklarını, ülkemizin akıllı tarım alanındaki bilgi ve tecrübesinden faydalanmak istediklerini;

- Ülkenin kaliteli sağlık hizmeti ihtiyacını karşılamak için uluslararası bir hastane inşa etmekte olduklarını, önümüzdeki yıl inşaat işlerinin biteceğini ve tefrişat işlerine başlanacağını, sağlık ekipmanları temini ve klinik işletmeciliği alanında Türk firmaları ile çalışmayı arzu ettiklerini, Türk sağlık sektörünün ileri olduğu bir alanda hastanelerinde merkez açabileceğini, (örneğin kanser kliniği, kardiyoloji merkezi, kök hücre merkezi, antiaging);

- Dijitalleşme alanında hükümetle işbirliği halinde ulusal veri merkezi ve veri toplama projesini yürüttüklerini, dijitalleşme alanında ülkemizden NGN Bilgi Teknolojileri Veri Merkezi Hizmetleri ve Danışmanlık A.Ş. ile çalışmakta olduklarını;

- Bankacılık alanında JP Morgan ve ICBC ile muhabir banka ilişkileri bulunduğunu, Uluslararası Finans Kurumu (IFC) ve Asya Kalkınma Bankası (ADB) ile işbirliklerinin bulunduğunu, sigortacılık alanında dünyanın önde gelen küresel aktörleriyle çalıştıklarını, ileride Türkiye ile de sigortacılık alanında işbirliği geliştirebileceklerini;

- Phongsavanh Group Başkanının eski Savunma Bakanı olması nedeniyle savunma alanında ülkenin ihtiyaçlarına uygun işbirlikleri geliştirilebileceğini, ülkemizde düzenlenecek savunma sanayii fuarına (IDEF) katılmaktan memnuniyet duyacaklarını;

- Önümüzdeki dönemde Laos'ta güneş enerjisi santralleri geliştirmeyi planladıklarını, mevcut elektrik dağıtım hatlarının ve barajların üstüne güneş paneli sistemlerinin kurulması üzerine hükümetle anlaşmaya vardıklarını, ülkemizden güneş paneli üreticileri ile çalışmaktan memnun olacaklarını;

- Ülkemizin kamu özel ortaklığında hayata geçirdiği başarılı proje tecrübelerinden faydalanmak ve mümkünse Laos'a uyarlamak istediklerini belirtmiş, bu şekilde şirketleri ile Türk firmaları arasındaki işbirliğinin önünü açabileceklerini, bahsekonu işbirliği konularına ilişkin yönlendirmelerimizi talep etmiştir.

Laos/ Pacific Trust Link Holding ile Gerçekleştirilen Görüşme Tutanağı

Viyentiyan Büyükelçimiz, Laos'un en büyük aile şirketlerinden olan Pacific Trust Link Holding (PTLH) Genel Merkezini 23 Ekim 2025 tarihinde ziyaret ederek PTLH Yönetim Kurulu Başkanı Chanthone Sitthixay ile bir görüşme gerçekleştirmiştir. PTL Capital İcra Direktörü ve PTLH Yatırım İşleri Müdürü Victor Rattanavong, PTLH İş Geliştirme Müdürü Pariya Nuanthasing, PTLH Ürün Geliştirme Müdürü Bounpasid Oupathana'nın hazır bulunduğu görüşmede gündeme gelen hususlar aşağıda sunulmaktadır.

PTLH YK Başkanı Chanthone'a ülkelerimiz arasındaki ticaret ve yatırımları artırmayı arzuladığımız, kendilerinin inşaat, lojistik, altın rafinerisi sektörlerindeki büyük bir firma olduğunu bildiğimiz, Türk müteahhitlik firmalarının dünyada üst sıralarda yer aldığı, Türk firmalarının Güneydoğu Asya'ya ilgisinin arttığı, Vietnam'daki Ho Chi Minh Havalimanı projesinin Türk İcra firması tarafından hayata geçirildiği, Türk firmalarının Laos'taki projelerle de ilgilenmeye başladıkları ve yerel ortaklarla çalışmaya hazır olduklarını ifadeyle potansiyel işbirliği alanları hakkında görüşleri sorulmuştur.

PTLH YK Başkanı Chanthone, akaryakıt ve enerji, inşaat ve altyapı, ulaştırma, bankacılık ve altın rafinerisi alanlarında faaliyet gösterdiklerini, Laos ile Türkiye arasında ticareti ve yatırımları artırmaya yönelik çabalarımızdan ötürü müteşekkirdiklerini, Vietnam gibi Laos'a her anlamda yakın olan bir ülkede Türk firmalarının başarılı olmasından memnuniyet duyduklarını, bunun Laos'a açılma yönünde de umut verici olduğunu, keyfiyeti Lao Hükümetine ileteceklerini, bölgedeki Türk firmalarının Laos'a da gelebileceğini, Türk firmalarıyla çalışmayı arzu ettiklerini, şirketlerinin şeffaflık ve etik ilkelerine özel önem verdiğini, Lao Hükümeti tarafından kabul gördüklerini, ayrıca Uluslararası Finans Kurumu (IFC) gibi uluslararası kurumların da onayını aldıklarını, kendisinin ahiren Laos Ulusal Ticaret ve Sanayi Odası Başkanlığı görevi ile Başbakan'ın Danışmanlığı görevini yürüttüğünü, halen de Laos Başbakanına danışmanlık yaptığını kaydetmiştir.

Chanthone devamla, ülkemiz firmaları ile altyapı alanında kuru yük limanları, demiryolu, altın rafinerisi, bankacılık ve lojistik alanlarında işbirliği olanakları bulunduğunu; tarım alanındaki projelerini de ilgilenmemiz halinde tarafımıza iletebileceklerini; Laos'ta UNESCAP tarafından uygun görülen 9 kuru yük limanının kurulmasının planlandığını, sözkonusu 9 limandan 5'inin kendi şirketleri tarafından geliştirildiğini, halihazırda 1 kuru yük limanının (Thanaleng) faaliyette olduğunu, diğer 4 kuru yük limanının ise geliştirilmeye devam edildiğini; lojistik alanında Laos-Çin Demiryolu'na bağlanan Thanaleng Kuru Yük Limanının geliştiricisi ve işletmecisi olduklarını, sözkonusu kuru yük limanının ASEAN'dan Türkiye'ye kargo taşımacılığında da önemli bir işlev görebileceğini, sözkonusu alanlarda ülkemiz firmalarıyla işbirliği geliştirilebileceğini, bunlar dışında bulunan sektörlerde de Türk firmaları ile ortaklıklar kurabileceklerini belirtmiştir.

PTL Capital İcra Direktörü ve PTLH Yatırım İşleri Müdürü Victor Rattanavong, Laos-Vietnam Demiryolu Projesi (LVDP) kapsamında çalışmaların ileri aşamanın başlangıcında (beginning of the advanced stage) bulunduğunu, yakın zamanda Lao Hükümeti ile PTLH arasında LVDP için imtiyaz sözleşmesinin imzalanacağını, projenin ilk fazının 3 milyar ABD Doları, ikinci fazının ise 3,5 milyar ABD Doları bütçeyle hayata geçirilmesinin öngörüldüğünü, ihracat kredi ajansları ile görüşmelerin iyi gittiğini, Almanya, İsviçre, Fransa, Birleşik Krallık ve Güney Kore kredi kuruluşlarının yanı sıra Asya Kalkınma Bankası (ADB), Avrupa Yatırım Bankası (EIB) ve IFC'nin LVDP'ye finansman sağlayacağını anlaşıldığını, finansal konuların önümüzdeki yıl tamamlanmasını, inşaat sürecinin ise 2030 yılına kadar tamamlanıp en geç 2031 yılı itibarıyla

LVDP'nin operasyonel hale gelmesinin planlandığını, birkaç yıl önce projeyle ilgili Kalyon Holding ve Yapı Merkezi firmaları ile görüştüklerini, ancak projenin o dönemde olgunlaşmaması nedeniyle yeterli ilgiyi görmediğini, geçtiğimiz günlerde projeye evvelce ilgi gösteren Yapı Merkezi ile yeniden görüşme gerçekleştirdiklerini ve gizlilik sözleşmesi imzaladıklarını, LVDP'ye finansman sağlaması öngörülen ülkelerden Güney Kore'nin ihracat kredi ajansı ve inşaat firmaları ile yapılan görüşmelerde G. Kore tarafının Türk firmalarının projede yer alma ihtimalini memnuniyetle karşıladığını, ülkemiz ile G. Kore arasındaki dostane ilişkilerin LVDP özelinde sinerji oluşturabileceğini, iki ülke altyapı şirketlerinin üçüncü ülkelerde işbirliği yapma deneyimi olduğunu, LVDP'nin Avrupa'dan da finansman alan, Türk ve G. Kore firmalarının yer aldığı çok uluslu bir konsorsiyum tarafından yürütülmesinin tercihe şayan olduğunu ifade etmiştir.

PTLH İş Geliştirme Müdürü Pariya Nuanthasing, ülkenin altın sanayiine ilişkin politikasının ilk etapta zengin altın kaynaklarının ülkeye daha fazla mali kazanç getirecek şekilde tam olarak kullanılması, altının rezerv olarak bulundurulması, ikinci aşamada ise altının ülkede uluslararası standartlarda rafine edilmesi olduğunu, şimdiye kadar yapılan çalışmalara göre Laos'un 1500 ton çıkarılmamış altın rezervinin bulunduğunun tahmin edildiği, resmi rakamlara göre yıllık 10 ton altının işlenmeden hammadde halinde ihraç edildiğini, fiiliyatta sözkonusu miktarın çok daha yüksek olduğunu tahmin ettiklerini, Lao Hükümetinin geçtiğimiz yıl aldığı karar sonrasında işlenmemiş altın ihracatının yasaklandığını, ülkenin altın madenlerinden faydalanabilmesi için PTLH öncülüğünde biri yıllık 50 ton işleme kapasitesine sahip Avrupa standardında üretim yapan Tayland yatırımlı, diğeri yıllık 100 ton işleme kapasitesine sahip Çin yatırımlı olmak üzere iki altın rafinerisinin kurulmakta olduğunu, 50 ton işleme kapasitesine sahip rafinerinin tamamlandığını ve deneme işlemlerinin yapıldığını, 100 ton işleme kapasitesine sahip rafinerinin ise yıl sonuna kadar hizmete alınacağını, Hükümetin ülkedeki 8 altın madenini rafineride rafine edilmek üzere kendi şirketlerine verdiğini, sözkonusu altınların rafine edildikten sonra PTLH'in hissedarı olduğu Laos Külçe Bankası (LBB) tarafından ticarileştirileceğini, altınların uluslararası LBMA standartlarında üretileceğini, LBB'nin LBMA (Londra) ve SBMA (Singapur) sertifikalarına başvurduğunu, ahiren SBMA'ye üye olduklarını, önümüzdeki dönemde LBMA sertifikasının temin edilmesi sonrasında uluslararası piyasaya altın ihracatının planlandığını, 99.99% saflıkta külçe altın ürettiklerini, altın ihracatının LBB tarafından yapıldığını, güvenli altın taşımacılığı için Brink's firması ile çalıştıklarını, öte yandan Laos'un iç piyasasında altın talebinin yüksek olduğunu ve halihazırda sözkonusu talebi karşılamaya öncelik verdiklerini, küçük hacimli ihracat operasyonları da gerçekleştirdiklerini ancak kapasitelerinin önümüzdeki dönemde artması ve LBMA ve SBMA sertifikalarını almaları sonrasında ihracatın artacağını, sertifikası bulunmayan halihazırda ürettikleri altının fiyatının uluslararası fiyatlardan bir miktar daha ucuz olduğunu, sertifikalı ürünün ise uluslararası fiyattan satılacağını, ihracat ve iç pazara yönelik farklı kalitelerde külçeler üretebildiklerini, ülkemizden müşterilerin LBB'den işlenmiş altın alabileceğini veya ham altınlarını sözkonusu rafineride işletebileceğini dile getirmiştir.

PTLH YK Başkanı Chanthone'a, PTLH'in çalışmalarının vizyoner olduğunu ve takdirle karşıladığımız, Thanaleng Kuru Yük Limanının ülkeye önemli katkılarının bulunduğu, ülkemizdeki Railport projesi ile işbirliği geliştiren Thanaleng Kuru Yük Limanı yetkilileri ile görüştüğümüz, ülkemizin Orta Koridor vizyonu ile örtüşen hedeflerimizi birlikte gerçekleştirmeyi arzu ettiğimiz, bu amaçla Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığımız ile Laos Bayındırlık ve Ulaştırma Bakanlığı ve Thanaleng Kuru Yük Limanı yetkilileri arasında ön görüşmeler gerçekleştirilebileceği, önümüzdeki dönemde işbirliğini somutlaştırarak mutabakat zaptı imzalanabileceği ifade edilmiştir.

PTLH YK Başkanı Chanthone, ulaştırma alanında somut işbirliği geliştirmeyi arzu ettiklerini, konuyu Thanaleng M¼d¼r¼ Sakhone'un dikkatine getireceğini, d¼zenlenecek ¼n g¼r¼řmeler neticesinde Laos Bayındırlık ve Ulaştırma Bakanlığı heyetiyle birlikte ¼lkemize ziyaret geręekleřtirebileceklerini, ziyaret sırasında işbirliğine ilişkin mutabakat zaptı imzalanabileceğini ifade etmiştir.

Adıgeğen devamla, Luang Prabang Havalimanının Renovasyonu Projesine T¼rk firmasının başvurmasından memnuniyet duyduklarını ve s¼zkonusu firma ile g¼r¼řmeye ve destek olmaya hazır olduklarını belirtmiş, T¼rk firmaları ve kurumları ile olabilecek g¼r¼řmelerin ayarlanması hususunda desteğimizi talep etmiştir.